

ŠVIETIMO MAINŲ PARAMOS FONDAS

LITUANISTINIO ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ (KARTU SU BENDRUOMENĖMIS), DALYVAUJANČIŲ TARPTAUTINIŲ PRAKTIKŲ LITUANISTINĖSE MOKYKLOSE PROGRAMOJE, ATMINTINĖ

Tarptautinės praktikos **tikslas** – suteikti studentams galimybę įgyti praktinių studijuojamos srities kompetencijų ir žinių, įgyvendinant veiklas lituanistinio švietimo įstaigose (kartu su lietuvių bendruomenėmis).

Dalyvavimo programoje nauda:

- Dalykinės kompetencijos (pedagogika, komunikacija, informacinės kompetencijos, organizaciniai gebėjimai ir kt.);
- Pagalba palaikant/vystant lituanistinio švietimo įstaigų ir lietuvių bendruomenių veiklas užsienyje;
- Pagalba tobulinant lietuvių kalbos įgūdžius;
- Informacija apie Lietuvą.

Ko iš praktikos tikisi studentai:

- Tarptautinės patirties;
- Praktinės – dalykinės patirties (pedagogikos, komunikacijos, it srityse, organizacinių gebėjimų, vertimo kompetencijos tobulinimo ir kt.);
- Naujų kontaktų, naudingų tolimesnėje karjeroje, užmezgimo;
- Įsitraukimo į lietuviškumo palaikymo veiklas išėivijoje;
- Gyvenimui reikalingų bendrųjų kompetencijų sustiprinimo.

Dalyvaujant šioje programoje susidursite su įvairiomis situacijomis, kils klausimų. Siekdami plačiau supažindinti su veiklos kontekstu, pateikiame atmintinę, kurią suskirstėme pagal praktikos etapus. Viliamės, jog ši informacija bus naudinga ir prisidės prie Jūsų geros patirties studentų praktikos metu!

Jūsų dalyvavimas programoje prasideda tada, kai Jūsų institucija nusprendžia pasikviesti studentą iš Lietuvos atlikti praktiką.

Kvietimo teikti paraiškas etapas

Tarptautinių praktikų programa turi du atrankos etapus: pirmą kvietimą organizuoja Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – Ministerija), kviesdama potencialias praktikos vietas išreikšti norą dalyvauti programoje ir gauti praktikantus; antro etapo metu – Švietimo mainų paramos fondas (toliau – ŠMPF) organizuoja studentų atranką, kurie renkasi iš patvirtintų praktikos vietų sąrašo. Pirmo etapo metu praktikos vietas rengia aprašymą, kuriame nurodomos praktikos sąlygos

ŠVIETIMO MAINŲ PARAMOS FONDAS

ir planuojamos veiklos. Siekdami parengti išsamią ir studento pasirinkimui įtakos turinčią informaciją, rekomenduojame aptarti su savo bendruomene šiuos aspektus:

- kokios dalykinės srities praktikanto ieškote (pedagogo, andragogo, vertėjo, žurnalisto, informacinių technologijų specialisto, renginių organizatoriaus, kt.);
- kokią praktinę patirtį turėtų turėti praktikantas (konkretaus dalyko patirtis, savanorystė, patirtis dirbant su viena ar kita tiksline grupe, kt.);
- kokias praktikos užduotis planuojate paruošti praktikantui/-ei;
- koks bus minimalus ir maksimalus praktikos krūvis (valandomis per savaitę);
- kokios praktikanto asmeninės savybės galėtų praturtinti planuojamą praktikos veiklą;
- kokiomis užsienio kalbomis (-a) turėtų kalbėti praktikantas.

Aprašymą patraukliai pateikite anketos formoje. Jei pritrūks vietos atsakymo laukelyje, susiekite su ŠMPF el. paštu tarptautinespraktikos@smpf.lt ir paprašykite anketos MS Word formatu.

Pildant anketą, nepamirškite paminėti, kuo Jūsų institucija yra unikali ir įdomi, t. y. anketoje trumpai atskleiskite jos išskirtinumą, prieš pateikdami informaciją atsakykite sau į klausimą – kodėl studentas turėtų rinktis būtent šią praktikos vietą?

Programos galimybių sklaidos etapas

Nuo pat dalyvavimo programoje pradžią, labai svarbu užmegzti glaudesnius bendradarbiavimo ryšius su Lietuvos mokslo ir studijų institucijų (toliau – MSI) atsakingais už tarptautinį bendradarbiavimą darbuotojais. Jų kontaktus rasite MSI interneto svetainėse. Be to, praktikas organizuojančios institucijos, turėtų apsvarstyti, kaip norėtų pristatyti siūlomos praktikos galimybes ir drauge su MSI numatyti efektyvius praktikos programos sklaidos būdus studentams.

Ilgalaikio bendradarbiavimo užmezgimas su Lietuvos MSI gali padėti pritraukti motyvuotus ir orientuotus pasirinkti Jūsų praktikos vietą studentus.

Šio etapo metu siūlome:

- Aktyviai ir operatyviai komunikuoti su studentais, kurie kreipėsi į Jus dėl praktikos;
- Skleisti informaciją studentams apie praktikos galimybes bendradarbiaujant su MSI (kreiptis į MSI fakultetų, katedrų atstovus), Lietuvos studentų sąjungą (www.lss.lt), ESN Lietuva (<http://www.esnlithuania.org/>) ar studentų atstovybėmis, kurios veikia kiekvienoje aukštojoje mokykloje.

Studentų atrankos etapas (Priimančiajai institucijai gavus studentų paraišką)

Šis etapas yra labai svarbus, todėl siūlome atsakingai įvertinti kandidato motyvaciją ir lūkesčius bei šią informaciją palyginkite su jų organizacijos iškeltais praktikos tikslais ir galimybėmis. Šio etapo metu siūlome:

- Operatyviai įvertinti gautas paraišką (ŠMPF prašo įvertinti paraišką savaitės (daugiausiai pusantros) laikotarpyje);

ŠVIETIMO MAINŲ PARAMOS FONDAS

- Susisiekti su Jūsų instituciją pasirinkusiais studentais ir užduoti Jums rūpimus klausimus, išsiaiškinti bei suderinti abiejų pusių (praktikanto ir praktikos vietos) lūkesčius detaliai (krūvis per savaitę, apgyvendinimo galimybės, veiklų organizavimo principus, tikslinė/-ės grupės, su kuriomis dirbs praktikantas, laisvalaikio galimybės ir kt.);
- Su atrinktais praktikantais susiderinti tiksliai praktikos laikotarpio datas (pavyzdžiui, nuo 2023-10-01 iki 2024-01-15) ir apie tikslų suderintą laikotarpį kuo skubiau informuoti ŠMPF.

Atkreipiame dėmesį, kad turite užtikrinti iš ŠMPF gautų praktikos dalyvių duomenų apsaugą (prašome nesidalinti šia informacija su nesusijusiomis, trečiosiomis šalimis). Taip pat, negalite prašyti daugiau asmeninių duomenų nei jų reikia praktikos veiklai atlikti.

Pasiruošimo praktikanto priėmimui etapas

- Pasiruošimas praktikos veikloms:
  - Numatykite, kas Jūsų organizacijoje bus praktikanto mentoriumi ir kas galėtų padėti spręsti praktikantui kilsiančius buitinius klausimus;
  - Sutarkite su praktikantu – kaip komunikuosite praktikos metu, kaip praktikantas turėtų pristatyti rezultatus, kaip dažnai teiksime praktikantui grįžtamąjį ryšį praktikos laikotarpio metu, ir t. t.;
  - Pasidomėkite skirtingų kartų ypatumais. Tai galėtų padėti suprasti ir palengvinti bendradarbiavimą su jaunais žmonėmis.
- Praktinių klausimų sprendimas:
  - Susiderinkite praktikos tikslus, norimus pasiekti rezultatus bei parenkite praktikos planą numatytam laikotarpiui. Parengtą ir abipusiai suderintą praktikos įgyvendinimo informaciją siūlome įtraukti į sutartį kaip sutarties priedą;
  - Rekomenduojame kuo anksčiau pradėti derinti trišalę praktikos sutartį, kad visos suinteresuotos pusės galėtų įtraukti svarbias sutarties nuostatas. Sutartyje siūlome aprašyti visų šalių atsakomybes, teises ir lūkesčius, taip pat kitas svarbias aplinkybes, kurios gali turėti įtakos praktikos įgyvendinimo kokybei bei padėti sprendžiant iškilusias konfliktines situacijas;
  - Aptarkite praktikanto apgyvendinimo klausimą. Siūlome pateikti įvairias alternatyvas ir leisti praktikantui savarankiškai pasirinkti ir nuspręsti dėl gyvenamosios vietos praktikos metu. Jei praktikantas nuspręs pasinaudoti praktikos vietos pasiūlyta gyvenamąja vieta, turėtų būti siūloma ne aukštesnė nei rinkos kaina. Atkreipiame dėmesį, kad programos nuostatos netoleruoja piktnaudžiavimo ar išnaudojimo atvejų;
  - Siūlome iš anksto aptarti priemones, kurios galėtų būti naudingos ir reikalingos praktikos metu. Taip pat aiškiai sutarti kieno atsakomybė bus pasirūpinti šiomis priemonėmis;

ŠVIETIMO MAINŲ PARAMOS FONDAS

- Pateikite platesnę informaciją apie šalį, klimato ypatumus, reikalingus skiepus, kitą tarpkultūrinį kontekstą.

Praktikos etapas

Šis etapas yra esminė programos dalis, kuri apsprendžia, ar įgyta patirtis bus abipusiai naudinga ir sėkmingai įgyvendinta, todėl svarbu:

- Aktyviai bendrauti su praktikantu vizito metu, nuolat aptarti praktikos turinį ir veiklas, ir jei reikia, jas koreguoti. Atkreipiame dėmesį, kad jei keičiasi trišalėje sutartyje nurodytos praktikos užduotys, apie tai nedelsiant informuokite studento MSI;
- Užtikrinti, kad priskirtas mentorius teikia realią ir savalaikę pagalbą praktikantui;
- Suprasti, kad praktikantas nėra profesionalus savo srities žinovas, todėl jis negalės atstoti konkrečios srities darbuotojo, tad darbo santykiai nėra šios programos objektas. Tarptautinė praktika studentui yra dalykinė patirtis, kuri turėtų sustiprinti jo profesines kompetencijas ir prisidėti prie ateities karjeros galimybių praplėtimo;
- Kilus nesklandumams arba susidūrus su neaiškumais dėl praktikos atlikimo, ar kitų, čia neįvardintų praktikos aspektų, siūlome bandyti juos spręsti tiesiogiai su praktikantu. Jeigu kilusių nesklandumų išspręsti nepavyksta, pavyzdžiui, nėra pateikiami atsakymai į klausimus, nevyksta konstruktyvi diskusija, ar yra pažeidžiamos praktikos sąlygos ir sutarti lūkesčiai, rekomenduojame:
  - Susisiekti su MSI atstovu ir pranešti apie sutartą praktikos lūkesčių ir sutarties sąlygų pažeidimus;
  - Apie susidariusią situaciją taip pat pranešti ŠMPF programos koordinatoriui el. paštu tarptautinespraktikos@smpf.lt.

Etapas baigiantis praktikai

Dokumentų atsiskaitymui teikimas:

- Laiku pateikite MSI prašomus dokumentus;
- Įvertinkite praktikanto veiklą. Šiame dokumente pateikite grįžtamąjį ryšį praktikantui: aprašykite kaip, Jūsų nuomone, jam sekėsi praktikos metu, kokių naujų kompetencijų, reikalingų jo profesinei veiklai, jis įgijo, kokias kompetencijas reikėtų patobulinti siekiant atstovaujamos srities profesionalumo ir kt.

Etapas po praktikos

Pamokų aptarimai, sėkmės istorijų sklaida:

- Suorganizuokite susitikimą su kolegomis, kurio metu aptarkite kaip Jums sekėsi dirbti su praktikantu, ką galima būtų vadinti įvykusios praktikos sėkme ir pamokomis, ką būtų galima tobulinti ir organizuoti kitaip ateityje;
- Pasidalinkite savo sėkmės istorija su kitomis bendruomenėmis, ŠMPF ar Ministerijos darbuotojais.